

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudce Mgr. Jana Šmakala a soudkyně Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobkyň:

a) A. L.

b) E. L.

obě zastoupené Organizací pro pomoc uprchlíkům, z. s.,
sídlem Kovářská 4, Praha,

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra,

sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o návrhu žalobkyň na vydání předběžného opatření ve věci **žaloby proti zásahu žalovaného spočívajícímu ve vrácení žádosti žalobkyň o dočasnou ochranu ze dne 7. 7. 2023 pro nepřijatelnost,**

takto:

Ministerstvo vnitra a Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie i všechny odbory cizinecké policie jsou povinni strpět pobyt žalobkyně a) A. L. a žalobkyně b) E. L., obě státní příslušnice U., na území České republiky do skončení soudního řízení před Krajským soudem v Plzni ve věci sp. zn. 55 A 40/2023.

Odůvodnění:

1. Dne 12. 7. 2023 podaly žalobkyně (matka a její nezletilá dcera) žalobu proti zásahu Ministerstva vnitra spočívajícímu v tom, že jim vrátil žádosti ze dne 7. 7. 2023 o poskytnutí dočasné ochrany pro nepřijatelnost podle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace. Důvodem nepřijatelnosti mělo být to, že žalobkyně dříve požádaly o dočasnou ochranu v Lucembursku nebo že jim v Lucembursku dočasná ochrana byla poskytnuta.
2. Postup žalovaného žalobkyně považovaly za protiprávní a rozporný s unijním právem. Žalobkyně splnily podmínky pro udělení dočasné ochrany v České republice, přičemž nebylo podstatné, zda v době podání žádostí dočasnou ochranu v Lucembursku měly, či nikoliv. Žalobkyně nadto žádaly příslušné lucemburské orgány o zrušení jejich dočasné ochrany. Z jejich strany jim bylo sděleno, že jim dne 7. 7. 2023 bude dočasná ochrana zrušena, tedy ke dni podání žádostí, což dokládaly e-mailovou komunikací.
3. Zároveň žalobkyně uvedly, že na věc dopadá výluka ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. Tato výluka je podle nich v rozporu s unijním právem, soud by ji

tedy na základě přímého uplatnění unijního práva neměl aplikovat a jejich žalobu by měl projednat věcně. Rozpor této výluky s unijním právem potvrdily i správní soudy včetně Krajského soudu v Plzni.

Pravomoc soudu rozhodovat o věci

4. Podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky nepřijatelnou žádost cizinci vrátí a sdělí mu důvod nepřijatelnosti; **soudní přezkum je vyloučen.**
5. Soudní přezkumem je *stricto sensu* chápán postup soudu v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). V souzené věci nebylo napadeno rozhodnutí žalovaného ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Ve shodě s dřívějšími závěry liberecké pobočky Krajského soudu v Ústí nad Labem v odst. 20–28 rozsudku č. j. 59 A 45/2022-30 tak Krajský soud v Plzni konstatuje, že projednání věci před soudem nemůže být vyloučeno podle § 68 písm. e) s. ř. s.
6. Zároveň se však soud ztotožnil se závěry liberecké pobočky Krajského soudu v Ústí nad Labem i v tom, že záměrem zákonodárce bylo vyloučit rozhodování správních soudů zcela, nikoliv pouze v řízení o žalobě podle § 65 a násl. s. ř. s. Za toho stavu by žaloba měla být nepřipustná podle § 6 s. ř. s. ve spoj. s § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb.
7. Krajský soud v Plzni ve skutkově a právně obdobné věci již dříve konstatoval v rozsudku č. j. 55 A 6/2023-44 ze dne 17. 5. 2023, že výluka soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. je v rozporu s unijním právem. S ohledem na to dospěl **k předběžnému závěru, že i v nynější věci je výluka soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. potenciálně v rozporu s unijním právem.**
8. Na rozdíl od věci souzené Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 2 Azs 178/2022 totiž žalobkyně podle svých tvrzení již pravděpodobně nejsou poživatelkami dočasné ochrany v jiném státu EU. Neuplatní se tedy bez dalšího logika úvah Nejvyššího správního soudu, že poživatel dočasné ochrany nemůže být zkrácen na právech tím, že nepřiznání (další) dočasné ochrany není přezkoumatelné soudem.
9. Do přijetí konečného závěru soudu o otázce přípustnosti výluky soudního přezkumu v nynější věci tak žalobu není možné odmítnout. S ohledem na předběžný názor soudu o protiprávnosti výluky je naopak třeba činit úkony směřující k rozhodnutí ve věci samé.

Posouzení návrhu na vydání předběžného opatření

10. Žalobkyně navrhly vydání předběžného opatření, kterým by soud dočasně upravil jejich pobyt v ČR. Žalobkyně sice požádaly o vízum za účelem strpění, avšak udělení dočasné ochrany je podle nich většinovým důvodem pro neudělení tohoto typu víza. Pokud však vízum bude žalobkyním uděleno, může soud předběžné opatření zrušit. Žalobkyně dále uvedly, že jestliže jim byla dočasná ochrana v Lucembursku skutečně zrušena, nemohou nyní pobývat legálně v ČR. Žádosti o vízum za účelem strpění také nevytváří fikci pobytu žalobkyň. Žalobkyně tedy nyní pobývají v ČR nelegálně. Zároveň není jasné, jak tomu samy mohou zabránit. Situace žalobkyň je stížena i tím, že nezletilá žalobkyně trpí od narození dětskou mozkovou obrnou, má priznanou invaliditu a je odkázána na péči své matky. Zároveň potřebuje pravidelné rehabilitace a masáže, což jí není bez pobytového oprávnění umožněno.

11. Podle § 38 odst. 1 s. ř. s. může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet, byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímně upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu.
12. Žalobkyně osvědčily, že jim hrozí vážná újma, neboť momentálně pobývají v ČR nelegálně, přičemž není jisté, zda jim bude uděleno vízum za účelem strpění pobytu. Zároveň žalobkyním nebyla poskytnuta dočasná ochrana. Hrozící vážnou újmu přitom lze spatřovat i v bezprostředně hrozícím uložení správního vyhoštění, jakož i zařazení do Schengenského informačního systému a do Evidence nežádoucích osob. Ve skutkových poměrech jejich případu jde o vážnou újmu, které je namístě předejít předběžnou úpravou poměrů. Soud proto žalovanému v souladu s návrhem uložil povinnost strpět pobyt žalobkyň na území České republiky do pravomocného skončení tohoto soudního řízení. Současně soud za užití poslední věty § 38 odst. 1 s. ř. s. uložil tutéž povinnost i Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie a všem odborům cizinecké policie, jelikož s ohledem na žalobkyněmi přiložené sdělení žalovaného ze dne 20. 3. 2023 naznal, že při absenci jakéhokoli formálního osvědčení o oprávnění cizince pobývat na území České republiky by cizinecká policie mohla vůči cizinci uplatňovat sankce za nelegální pobyt.
13. Soud proto podle návrhu uložil žalovanému a Policii ČR, Ředitelství služby cizinecké policie a všem odborům cizinecké policie, aby strpěli pobyt žalobkyň na území České republiky do konečného vyřešení otázek vznesených v žalobě.
14. Soud před vydáním předběžného opatření nežádal vyjádření žalovaného, neboť to nebylo potřebné. Rozhodnutí o předběžném opatření může soud zrušit nebo změnit, změní-li se poměry, a to i bez návrhu (§ 38 odst. 2, 4 s. ř. s.). Je tedy na žalovaném, aby oznámil případnou změnu poměrů žalobkyň oproti stavu, ze kterého soud při rozhodování vycházel.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není kasační stížnost přípustná [104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

Plzeň 14. července 2023

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu